

Dosarul nr. 2rac-26/22
2-19076900-01-2rac-02022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, O. Cojocar, R. Pulbere)

ÎNCHEIERE

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate „NR. 50/269” COOP,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate „NR. 50/269” COOP cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 20 februarie 2019, Întreprinderea Municipală Regia „Autosalubritate”, (în continuare „Autosalubritate” Î.M.), a depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate „NR. 50/269” COOP (în continuare A.P.L.P. „NR.50/269” COOP), solicitând încasarea datoriei în mărime de 29758,68 de lei, a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 893 de lei și din cheltuielile de expediere a notificării în mărime de 10,95 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la data de 05 septembrie 2001 a încheiat cu pârâtul contractul nr. 2767 privind transportarea deșeurilor menajere solide.

Conform clauzelor contractuale, părțile și-au asumat obligații reciproce în vederea executării prevederilor contractuale, însă pârâtul a neglijat respectarea obligației privind achitarea lunară pentru serviciile prestate. În baza actelor de verificare, datoria acumulată constituie suma de 29758,68 de lei.

Reclamantul a afirmat că, în vederea executării extrajudiciare a obligațiilor de plată, a adus la cunoștința pârâtului atât prin intermediul telefonului, cât și prin intermediul notificărilor de plată, despre necesitatea achitării integrale a datoriilor contractuale, însă acțiunile întreprinse nu au determinat pârâtul de a-și executa obligația de plată.

Prin hotărârea din 23 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de „Autosalubritate” Î.M. și s-a încasat de la A.P.L.P. „NR.50/269” COOP în beneficiul „Autosalubritate” Î.M. suma de 29758,68 de lei cu titlu de datorie contractuală, precum și suma de 893 de

lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat; în rest, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de „Autosalubritate” Î.M. împotriva A.P.L.P. „NR.50/269” COOP cu privire la încasarea datoriei contractuale, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de A.P.L.P. „NR.50/269” COOP și s-a menținut hotărârea din 23 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt referitor la obligația beneficiarului de achitare a serviciului prestat, or, aceasta s-a născut ca urmare a executării necorespunzătoare a contractului de prestare a serviciilor de transportare a deșeurilor menajere solide, încheiat între „Autosalubritate” Î.M. și A.P.L.P. „NR.50/269” COOP.

Totodată, instanța de apel a punctat că, contractul menționat nu a fost reziliat, precum și că niciuna din părți nu a invocat circumstanțe relevante cazurilor specificate la pct. 10 din acesta.

Din aceste motive, instanța de apel a apreciat ca fiind nefondate argumentele reprezentantului apelantului referitoare la faptul că obligația de plată a serviciului prestat aparține consumatorilor finali.

Cu privire la acest aspect, instanța de apel a relevat că, A.P.L.P. „NR.50/269” COOP nu a probat existența unor acorduri suplimentare la contractul menționat de prestare a serviciilor la distribuirea plăților pentru evacuarea deșeurilor menajere pe apartamente și perfectarea bonurilor de plată, conform cărora „Autosalubritate” Î.M. și-ar fi asumat funcția de prelucrare și distribuire a calculelor pe fiecare cont personal (apartament) în parte, tipărirea și expedierea chitanțelor.

Prin urmare, întrucât apelantul nu a probat prin copiile ordinilor de plată pe apartamente că consumatorii finali pentru evacuarea deșeurilor menajere sunt proprietarii apartamentelor, iar plățile pentru serviciul prestat se fac direct de ultimii pe contul intimatului și nu pe contul său, instanța de apel a apreciat poziția acestuia ca una declarativă, or, în temeiul art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu niciun fel de alte mijloace probante.

Respectiv, în accepțiunea instanței de apel realizarea unui drept nu se face gratuit, fără a fi supus unor rigori procedurale în ceea ce privește respectarea sarcinii probațiunii, or, apelantul prin prisma raționamentului instituit la art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, urmează să demonstreze temeinicia acestuia, iar la caz apelantul A.P.L.P. „NR.50/269” COOP nu a realizat pe deplin această sarcină legală.

De asemenea, instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele apelantei cu referire la tardivitatea cerințelor de încasare a datoriei în mărime de 22104,17 lei, or, conform cererii de chemare în judecată „Autosalubritate” Î.M. a solicitat încasarea datoriei în mărime de 29758,68 de lei, acumulată în urma neexecutării obligațiilor de plată a sericilor prestate, potrivit contractului nr. 2726 privind transportarea deșeurilor menajere solide, încheiat între părțile litigante până la data adresării în instanță, fără a indica o perioadă concretă în care acestea s-au format, mai mult, A.P.L.P. „NR.50/269” COOP pe perioada 01 ianuarie 2017 – 31 ianuarie 2019 a continuat să facă achitări, săvârșind în acest sens acțiuni din care rezultă recunoașterea datoriei.

Sub acest aspect, instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond corect nu a reținut argumentele A.P.L.P. „NR.50/269” COOP cu privire la aplicarea la cazul dedus judecării a prescripției.

În continuare, subsecvent admiterii pretenției privind încasarea datoriei, potrivit art. 90, 94, 96 Cod de procedură civilă, Colegiul consideră că prima instanță legal și întemeiat a dispus încasarea cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în sumă de 893,00 lei.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchisă că, la caz, soluția instanței de fond este întemeiată, iar aserțiunile apelantului expuse prin cererea de apel nu sunt de natură să răstoarne soluția criticată.

La 26 noiembrie 2021, A.P.L.P. „NR.50/269” COOP a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată ca fiind tardivă și neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel nu a aplicat normele de drept care trebuiau aplicate, a interpretat eronat normele de drept aferente cauzei. Atât la examinarea cauzei în prima instanță, cât și la examinarea pricinii în instanța de apel, a punctat asupra tardivității și netemeinicii pretențiilor înaintate de „Autosalubritate” Î.M., în acest sens invocând numeroase prevederi legale. Prima instanță, însă și instanța de apel au omis aplicarea respectivelor norme de drept în vederea soluționării juste a litigiului.

Pentru probarea existenței datoriei pretinse, intimatul a anexat actul de verificare (un cont) semnat unilateral, unde este indicat că soldul la data de 31 decembrie 2016 constituie suma de 22104,17 lei, fără a fi indicată perioada exactă în care s-a format datoria respectivă. Astfel, a considerat că pretenția intimatului în partea încasării pretinse datorii în sumă de 22104,17 este tardivă, fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție prevăzut de art. 267 alin.(1) Cod civil.

Motivele de tardivitate au fost invocate în fața primei instanțe, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare prin înaintarea excepției de tardivitate. Reprezentantul „Autosalubritate” Î.M. a recunoscut înaintarea tardivă a pretenției privind încasarea sumei de 22104,17 lei, nu a susținut încasarea acestei sume, precum nici nu a solicitat repunerea în termen. Însă instanțele inferioare nu au aplicat prevederile art. 267 alin.(1) Cod civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019) și art. 186¹ Cod de procedură civilă și neîntemeiat au admis integral cererea de chemare în judecată, fără ca această să fie susținută de reprezentantul intimatului în privința încasării sumei de 22104,17 lei. În opinia recurentului, este justificată solicitarea de respingere a acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție în partea încasării datoriei de 22104,17 lei, or, din materialele cauzei rezultă că intimatul nu a formulat cerere de repunere a acțiunii în termen și nici nu au prezentat nicio probă pertinentă, concludentă și admisibilă, ce ar confirma justificarea omiterii termenului de adresare în instanța de judecată. Neaplicarea de către instanțele ierarhic inferioare a prevederilor menționate, a dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 CEDO.

De asemenea, la examinarea cauzei, instanțele inferioare au interpretat eronat art. 602 Cod civil, nu au aplicat art. 11 alin. (1) și art. 12 din Legea contabilității și

raportării financiare nr. 287/15.12.2017, art. 93 alin. (16) din Codul fiscal și art. 25 alin (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002.

Intimatul nu a înaintat nicio factură pentru achitarea serviciilor prestate, niciun act de primire-predare a serviciilor prestate și astfel, cu justificare nu a achitat datoria pretinsă. Actul de verificare pentru perioada 01 ianuarie 2017-31 ianuarie 2019, prin care instanțele inferioare au concluzionat asupra existenței datoriei, constituie un înscris întocmit unilateral de intimat, semnat doar de ultimul și care nu este un document contabil. Intimatul nu a prezentat anumite facturi ce ar confirma prestarea serviciilor contractate prin contractul nr. 2767 din 05 septembrie 2001.

Instanțele inferioare, prin aplicarea eronată a art. 121 Cod de procedură civilă, eronat au constatat existența datoriei în lipsa facturilor fiscale și nejustificat a acceptat în calitate de probă actul de verificare întocmit și semnal doar de intimat.

Recurentul a opinat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe nu sunt motivate în sensul art. 6 § 1 CEDO. Or, nu a avut parte de un proces echitabil, deoarece instanța de apel nu a motivat decizia adoptată, în același timp, a fost privat de dreptul de a fi auzit de către instanța de apel. Argumentele privind tardivitatea și netemeinicia pretențiilor înaintate nu au fost examinate efectiv de către instanțele inferioare.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului conform scrisorii de însoțire datate cu 02 februarie 2022 (f.d.142) și a fost recepționată la 04 februarie 2022, conform avizului de recepție (f.d.144).

La 22 februarie 2022, „Autosalubritate” Î.M. a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea inadmisibilității recursului, precum și compensarea cheltuielilor de judecată din contul recurentului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 09 noiembrie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 26 noiembrie 2021, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de A.P.L.P. „NR.50/269” COOP, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de A.P.L.P. „NR.50/269” COOP, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de A.P.L.P. „NR.50/269” COOP.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate „NR. 50/269” COOP împotriva deciziei din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat